

چیرک بە منداڵان.. سال

مارکوژ .. نووسینی: رزا شوان

با پیرم زەر خەشمی دەو، هەموو شەو وەک چیرکەکی خەشی کوردیم بە دەگەڵتەو. شەوکیان وتم: با پیر گیان، ئەو بە بە (سال مارکوژ) ناوت دەبن؟

وا دیاربوو با پیرم پرسیار کەمی پەخەشبوو، بێخەنەییکی کرد و دەستەکی بە سمسم سپییەکەیدا هەنا و وتی: "گو بەگر دیلان گیان، بەت دەگەڵم و کە بە بەم ناو و بە بانگم دەکەن.

با پیرم: دیلان لە تەمەنی تەدا بووم واتە یانزە ساڵان بووم، ما مان لە دەی گەگەج لە ناوچەی شوان بوو، باوکم و هەرسە برا گەورەکانم و گەڵچینی خوشکم، چوار رەژ بوو خەریکی دروێنی پەرچەییەک گەنمی گەورەمان بوون.. منیش رەژانە لە چەشتەنگاودا، باو شەک نانی گەرم و مەشکەییەک دەی تازم بەیان دەبرد.. لە ئێژێ پەنجەمدا، وەک رەژانی پەشو، دایکم باو شەک نانی گەرم و مەشکەییەک دەی خستە ناو هەگبەییەک و خستییە سەر پەشتی گوێدرێژ بەرکەمان و خەشم سواری پەشتی بووم، ما ئەواوایم لە دایکم کرد و کەوتم.

دروێنەکانمان بیست و پەنج خۆلەک لە دەییەکەمان و دوور بوو.. کەمتر لە سە سەد مەترەکم مابوو، کە بەگەم شوێنی دروێنەکانمان.. لە پەڵکەدا لە لای راستی رەگەڵ و بەچوو ئاسکەییکی جوان دەرپەیی. منیش لە کەر بەر خەم هەدا یە خوار و، بە دوا ئاسکەکاندا رامکرد کە بیگرم.. ساتەییەکم دا و کەوتم سەر بنجە داری کفری گەورە.. مارەکی گەورەیی بەهەڵک لە بن بنجە کفرەکاندا خەیی لوول کردبوو، سەری هەڵبەیی، خەشم نازانم چەن لەو ساتەدا، ئەو غیری تەم بە هات و بەو کوتوپی و خەراییی، بە ترس، بە دەستی راستم پەلاماری ناقەگەیی مارەکەم دا و گرتم.. بە ئۆپەیی توانا و هەزم وە ملیم دەوشتی.. مارەکان خەیی ئەند بە بەم و.. گوشاریکی زەری خستە سەر باڵی راستم، لەم کاتەدا سە جار بە دەنگەکی بەرز هاوارم بە باوکم کرد، کە فریام بکەون، گەڵیان لە دەنگم بوو، بەاکردن هاتن.. مارەکان هەندە گوشاری خستبوو سەر بەم، خەریک بوو بەم بەشکەت، زەنگو زەنگو ئارق لە دەموچاوم دەتکای و.. لە ئەوان مردن و ژياندا بووم.. بەردەکی

گور لـ بررد ممدا بوو، بـ دـستی چـپـم بررد کی خـم
هـگـرت و سـری مار کـم خـست سـر بررد گـور کـ، بـ ئـوی
ناقـگـی بررد م، بـ بررد کـی نـو دـستی چـپـم ، بـ خـرایـی و
لـ سـر یـک بـ سـری مار کـم دـا دـکـشا.. سـریم هـلا هـلا
کرد، شـل بـو و بـا مـی بـردا، هـمـدایـ سـر زـوی و لـی
نـگـم، بـ بـرد هـموو گـانیم شـکانـد لـ جـمـم کـوت و
تـپـی.. لـم کـاتـدا باو کم و برا کانم و گو چینی خوشکم
گـیشـتـنـ لام.. کـ مار تـپیو کـیان بینـی حـپـسان، باو کم
لـ باو شـی کـردم و ماچی کـردم. وتی: " کـ بـوا دـکـات کـ ئـم
حـزیا یـ تـ کـوشـتـو بـتـت.. هـر ئـم مار گـور یـ بوو، لـ ماو ی
ئـم مانـگـدا، بـ مانـگـایـکی مام سـمایل و بـ مـمـکی مام
ئـم رـیـو و دا و هـردو وکیانی کـوشـت. تا ئـستا چـنـد کـسـک
ئـم مار یان بینـی بوو، بـمـام بـیان نـکوژرا بوو. دـک
دـستـکـانت خـشـبی سا حـ گـیان.. کـم ئـازاکـم" ئینجا
چا یکیان بـ مار کـ هـمـکـند و کـردیان بن خـمـو..
پـکـو و بـر و شو نـی درو نـکـمان رـیشـتـن.. باو کم شـش
قـزناغ گـنـمیشـی کـرد خـر کـ ئـو مار پـو ی نـدام.

ئـم هـوا و لـ دـی گـجـ و لـ زـربـی دـیـکانـی ناو شـوان
بـاوبـو، بـکو بـ هـی خـزمـکانـیشـمانـو، ئـم هـوا و گـیشـت
شـری کـرکـویش.. لـو رـژـو و خـمـکی بـ (سـالـ مارکـوژ) ناوم
دـبـن

کـ باپـیرم چـیر کـکـی تـواکـرد، چـپـیـیـکی قایم بـی
لـدا، و تـم: دـستـکـانت خـشـبـن باپـیر گـیان، مـن لـ
ئـمـو و بـ (سا حـ قار مان) ناوت دـبـم.

باپـیرم پـکـنـی و وتی : تـش و کو باپـیرت ئـازا بـ.
و تـم: باپـیر گـیان مـنیش کو ئـزای تـم، دـنـیا بـ نـک سـری
مار، بـکو سـری ئـژدیـهـاش پان دـکـمـو.

(*) تـبینـی: ئـم چـیر کـ رووداو کی راستی نیی، بـکو لـ دا شـتنـی
بـر و ئـنـد شـی خـمـم.. مار هـمای بـدکاری و ستـمـکاری..
مـبـستم هـاندانی مندایان کـ ئازا بن.

(*) کـفر: دار کـ لـ داری مـرد دـچـ، بـ زـری لـ ناو خـدا شـین
دـبـ، بـ نـی خـشـ.

کـرکـو: ۱۹۷۵